

INFORMATĪVAIS MATERIĀLS (VADLĪNIJAS) SANKCIJU EFEKTĪVAI IEVIEŠANAI LATVIJĀ

I. Ievads

1. Sankcijas ir ārpolitikas instruments, kura mērķis ir nevardarbīgā ceļā novērst starptautisko tiesību pārkāpumus. Sankcijas ļauj reaģēt uz starptautiskās drošības izaicinājumiem, neizmantojot militāru spēku. Sankciju mērķis ir demokrātisku iekārtu un cilvēktiesību ievērošanas atbalstīšana, kā arī starptautiskās drošības sistēmas stiprināšana. Sankciju ievērošana demonstrē valsts attieksmi cīņā pret starptautisko terorismu un naudas atmazgāšanas shēmām, kā arī citiem globāliem izaicinājumiem.
2. Sankcijas ir pret valsti, režīmu, vienību vai personu (fizisku vai juridisku) vērsti pasākumi par starptautisko tiesību pārkāpumiem, visbiežāk - pret konkrētām personām, grupām, vienībām ar uzdevumu mainīt to uzvedību (turpmāk – mērķētās sankcijas).
3. Sankcijas ir arī risku pārvaldības rīks, lai samazinātu riskus, kas starptautiskajai drošības un uzņēmējdarbības videi var rasties, ja prettiesiska rīcība netiek novērsta.
4. Nelegālu masu iznīcināšanas ieroču programmu attīstība, šo ieroču un materiālu nelegāla izplatīšana un kontrabanda, tehnoloģiju attīstība, ļaunprātīga zināšanu nodošana, hibrīd- un kibernetiskās aktivitātes, kā arī vāja eksporta kontrole atsevišķās pasaules valstīs apdraud starptautisko mieru, drošību un stabilitāti. Riski, kas saistīti ar masu iznīcināšanas ieroču izplatību un terorisma finansēšanu, tehnoloģiju attīstības un globalizācijas procesu rezultātā ir aktuāli ne tikai Latvijas nacionālajai drošībai, bet arī finanšu sektora stabilitātei un reputācijai.
5. 2018. gada 23. augustā tika publicēts Eiropas Padomes Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas ekspertu komitejas (turpmāk - *Moneyval*) 5. kārtas savstarpējā novērtējuma ziņojums par Latvijas noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas sistēmas efektivitāti par pārskata periodu līdz 2017. gada novembrim. Līdz 2019. gada beigām Latvijai ir jāveic nepieciešamie uzlabojumi atbilstoši novērtējuma ziņojumā sniegtajām rekomendācijām.
6. Pēc Ministru kabineta 2018. gada 11. oktobra rīkojuma Nr. 512 “Par Pasākumu plānu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai laikposmam līdz 2019. gada 31. decembrim” izstrādāts un apstiprināts starpinstitūciju rīcības plāns, lai ieviestu Finanšu sektora attīstības plāna 2017. - 2019. gadam horizontālo prioritāti – novērst noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskus, paaugstinot valsts starptautisko reputāciju finanšu tirgos un institūcijās, un stiprināt Latvijas spējas cīnīties ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, nodrošinot atbilstību starptautiskajiem standartiem.
7. Šī informatīvā materiāla (vadlīniju) uzdevums ir veicināt Latvijas Republikas normatīvo aktu, starptautisko Finanšu darījumu darba grupas (*Financial Actions Task Force*, turpmāk - FATF) standartu un *Moneyval* rekomendāciju efektīvu izpildi.

II. Sankciju jautājumu koordinācija

8. Ārlietu ministrija kā koordinējošā iestāde sankciju jautājumos ir sagatavojusi šo informatīvo materiālu, kas var tikt izmantots kā vadlīnijas efektīvai sankciju ieviešanai, lai:
  - 8.1. veicinātu vienotu un padziļinātu izpratni par sankcijām;
  - 8.2. stiprinātu Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma (turpmāk – Sankciju likums) vienveidīgu, efektīvu un koordinētu piemērošanu atbildīgo institūciju starpā;
  - 8.3. uzlabotu privātā sektora zināšanas par likumā noteiktajiem pienākumiem un atbildību sankciju jomā, izpratni par riskiem un nepieciešamību nodrošināt iekšējās kontroles sistēmas;
  - 8.4. veicinātu plašākas sabiedrības informētību un izpratni par sankciju jautājumiem, t.sk., spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasību ievērošanu un atturēšanos no pārkāpumu izdarīšanas.
9. Dažādu veidu sankciju ieviešanu un izpildi Latvijā saskaņā ar Sankciju likumu un Ministru kabineta noteikumiem Nr. 468 “Starptautisko un nacionālo sankciju izpildes kārtība” uzrauga atbildīgās valsts institūcijas un kompetentās iestādes.

III. Vispārīgie jautājumi

10. Latvijā ir juridiski saistoši šādi sankciju režīmi:
  - 10.1. ANO Drošības padomes noteiktie sankciju režīmi (turpmāk – ANO sankcijas);
  - 10.2. Eiropas Savienības noteiktie ierobežojošie pasākumi (turpmāk – ES sankcijas);
  - 10.3. Latvijas Republikas nacionāli noteiktie ierobežojošie pasākumi (turpmāk – nacionālās sankcijas);
  - 10.4. Sankciju likumā noteiktajā kārtībā, atbilstoši Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (turpmāk – FKTK) noteiktajiem kritērijiem¹, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (*North Atlantic Treaty Organization*, turpmāk - NATO) dalībvalstu sankcijas - šobrīd ASV Valsts kases Ārvalstu aktīvu kontroles biroja (*Office of Foreign Assets Control*, turpmāk - OFAC) noteiktās sankcijas.
11. Izpildoties Sankciju likumā noteiktajiem kritērijiem, var tikt pieņemts lēmums arī par citu NATO vai ES dalībvalstu noteikto sankciju juridiski saistošu piemērošanu.

IV. Standarta termini normatīvajos aktos

12. ANO Drošības padomes pieņemtajās rezolūcijās tiek lietots termins “sankcijas”.
13. ES izdotajos tiesību aktos tiek lietots termins “ierobežojošie pasākumi” (*restrictive measures*). ES ierobežojošie pasākumi tiek noteikti kā daļa no ES Kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) ar ES Padomes lēmumiem, kas ir politiski saistoši dalībvalstīm, nosakot sankciju mērķi un pamatojumu, un ES Padomes regulām, kas ir tieši piemērojamas un juridiski saistošas visā ES.

---

¹ Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2018. gada 28. jūnija ieteikumi Nr. 111

14. Nacionāli noteiktās sankcijas Latvijas Republikas normatīvajos aktos tiek apzīmētas kā “ierobežojošie pasākumi”, izmantojot ES pieņemto terminoloģiju, kā arī lai neradītu neskaidrību ar citos tiesību aktos noteiktajām “sankcijām”, ar ko tiek apzīmēts administratīvs vai krimināls “sods”.

V. Kritēriji iekļaušanai sankciju sarakstā (*evidentiary standards*)

15. Katra ANO Drošības padomes rezolūcija, ar kuru tiek noteikts jauns sankciju režīms, paredz arī specifiskus sankcionēšanas (listēšanas) kritērijus. Piemēram komiteja, kas uzrauga sankciju režīmu, kas mērķēts pret teroristiskām organizācijām ISIL un Al-Qaeda (rezolūcijas 1267 (1999), 1989 (2011) un 2253 (2015)), par kritērijiem personas iekļaušanai sarakstā uzskaita ne tikai dalību plānošanā, finansēšanā vai teroraktu izpildē, bet arī ieroču un citu materiālu tirdzniecībā un piegādē, kā arī rekrutēšanu un visa cita veida atbalsta aktivitātes minētajām organizācijām, to šūnām vai sadarbības vienībām.
16. Personu iekļaušanai ierobežojošo pasākumu jeb sankciju sarakstos ES ir izstrādājusi kritērijus, kas noteikti ES dokumentos “ES vadlīnijas sankciju ieviešanā un uzraudzībā”² (5664/18) un “ES paraugprakse attiecībā uz ierobežojošo pasākumu efektīvu īstenošanu”³ (8519/18), balstoties uz Līgumu par Eiropas Savienību un saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas nolēmumiem.
17. Nacionālās sankcijas var noteikt Ministru kabinets:
- 17.1. pēc savas iniciatīvas;
  - 17.2. pamatojoties uz ārlietu ministra priekšlikumu, kas var tikt pamatots arī ar trešās valsts lūgumu;
  - 17.3. pamatojoties uz Nacionālās drošības padomes ieteikumu.
18. Nacionālās sankcijas tiek noteiktas, balstoties uz valsts drošības iestāžu un atbildīgo dienestu apkopotu informāciju, kas liecina, ka persona rada apdraudējumu Latvijas nacionālajai drošībai vai ārpolitiskajām interesēm, vai ir saistītas ar starptautisko terorismu vai masveida iznīcināšanas ieroču izgatavošanu, glabāšanu, pārvietošanu, lietošanu vai izplatīšanu, vai apdraud starptautisko mieru un drošību, vai ir saistītas ar starptautiskiem noziegumiem vai cilvēktiesību pārkāpumiem ārpus Latvijas teritorijas.

VI. Identificēšana

19. Lai pēc iespējas efektīvi ieviestu noteiktās sankcijas, nosakot mērķētās sankcijas pret konkrētām personām un iekļaujot šīs personas sankciju sarakstā, tiek norādīti standarta identifikatori.
- 19.1. Sankciju sarakstā iekļaujot fiziskas personas, tās tiek identificētas vismaz pēc šādiem parametriem: visi personas zināmie un lietotie vārdi un segvārdi, t.sk., vārds un uzvārds oriģinālvalodā, Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas standarta

---

² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5664-2018-INIT/en/pdf>

³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8519-2018-INIT/en/pdf>

transliterācijā, dzimums, dzimšanas vieta un datums, pilsonība vai pavalstniecība un pašreizējā adrese, pases vai identifikācijas kartes numurs.

- 19.2. Sankciju sarakstā iekļaujot juridiskas personas, tās tiek identificētas pēc šādiem parametriem: pilns nosaukums, darbības vieta, reģistrācijas vieta, datums un numurs, ja zināms, tiek norādīts arī patiesā labuma guvējs (turpmāk – PLG).
20. Lai identificētu sankcionētu personu jāpievērš īpaša uzmanība homonīmiem jeb gandrīz identiskiem vārdiem un nosaukumiem. Identifikācijas parametri ir svarīgi, lai sankciju subjekts varētu tikt precīzi identificēts un neciestu fiziska persona ar līdzīgu vārdu vai juridiska personas, kuras atsevišķi parametri sakrīt ar sankcionētu personu. Iekļaujot personu sankciju sarakstā, tiek norādīti pēc iespējas pilnīgāki identifikatori, lai sankcijas sasniegtu savu mērķi un neradītu neparedzētas sekas. Kļūdas var rasties, piemēram, tulkojuma dēļ, atšķirīgas transliterācijas dažādās valodās dēļ, piem., krievu vai arābu valodā, kā arī vārdu pilnīgas sakritības dēļ. Šādos gadījumos jāpievērš pastiprināta uzmanība citiem identifikatoriem, piem., dzimšanas gads un vieta, pases numurs, uzņēmuma reģistrācijas vieta, numurs, utt.
21. Ja ir aizdomas par kļūdainu identitāti sankciju gadījumā, jāziņo attiecīgā sankciju režīma kompetentajām institūcijām un Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestam (turpmāk - Kontroles dienests). Gadījumos ar kļūdainu identitāti starptautisko vai nacionālo sankciju ieviešanā Ārlietu ministrija veiks nepieciešamās darbības, lai tiktu uzsāktas pārbaudes par identifikatoru atbilstību un homonīmu kļūdu novēršanu.

VII. Izņēmumi

22. Izņēmumus var piemērot katras dalībvalsts atbildīgās institūcijas, lai tiktu nodrošinātas sankcionētas personas pamatvajadzības, t.sk., juridiskie izdevumi, pārtikas produkti, medicīniski izdevumi un citi neparedzēti izdevumi. Katrs izņēmuma pieteikums tiek vērtēts kā atsevišķs gadījums.
23. Saskaņā ar sankciju subjekta iesniegumu kompetentā institūcija var pieņemt lēmumu par izņēmumu piemērošanu, pamatojoties uz valsts drošības iestāžu vai citu institūciju sniegtajiem atzinumiem.
24. Saskaņā ar ES vadlīnijām izņēmumi tiek iekļauti katrā regulā, ar kuru nosaka ierobežojošus pasākumus.
25. Latvijā izņēmumu piemērošanu sankciju izpildē nosaka Sankciju likuma 10.pants.

VIII. Izņemšana no saraksta (*de-listing*)

26. Izņemšana no ANO sankciju saraksta.
- 26.1. Ja Latvijas Republikas jurisdikcijā esoša fiziskā vai juridiskā persona ir iekļauta ANO sankciju sarakstā, sankcionētajai personai jāvēršas ar iesniegumu Ārlietu ministrijā, lūdzot sevi izņemt no saraksta, pamatojot šādu lūgumu.
- 26.2. Ārlietu ministrija par lūgumu informēs attiecīgā ANO sankciju režīma uzraudzības komiteju un tiesībsargu (ombuds), ja režīmam tāds ir nozīmēts.

- 26.3. Lēmumu par izņemšanu no sankciju saraksta pieņem ANO attiecīgā sankciju režīma uzraudzības komiteja.
27. Izņemšana no ES sankciju saraksta. ES sankciju sarakstā parasti netiek iekļautas personas, kas ir kādas ES dalībvalsts pilsoņi, nepilsoņi vai ES reģistrētas juridiskas personas. Izņēmums ir ES dalībvalstu pilsoņi, kuriem ir saistība ar terorismu vai tā finansēšanu un kas iekļauti ES Teroristu sarakstā jeb CP931.
- 27.1. Lai ierosinātu izņemšanu no saraksta, personai ar iesniegumu jāvērsas Ārlietu ministrijā.
- 27.2. Iespējams vērsties arī jebkuras citas ES dalībvalsts atbildīgajā institūcijā vai arī tieši Eiropas Savienības Tiesā.
- 27.3. Ja persona ir iekļauta ES Teroristu sarakstā, tad sevi izņemt var lūgt pati persona, vienība, kā arī jebkura dalībvalsts vai trešā valsts, ja tās lūgums ir kalpojis par pamatu personas iekļaušanai sarakstā (*listing*).
28. Izņemšana no Latvijas Republikas nacionālo sankciju saraksta.
- 28.1. Lai ierosinātu izņemšanu no saraksta, sankcionētajai personai (vai tās likumīgam pārstāvim) jāvērsas ar iesniegumu Ārlietu ministrijā.
- 28.2. Ārlietu ministrija par iesniegumu informē Ministru kabinetu, kurš var lemt par nacionālo sankciju grozīšanu vai atcelšanu.
- 28.3. Sankcijas var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā likumā noteiktajā kārtībā. Ministru kabineta rīkojuma pārsūdzēšana neaptur šā rīkojuma darbību.
29. Izņemšana no ASV OFAC sankciju saraksta.
- 29.1. Lai ierosinātu izņemšanu no saraksta, jāvērsas pie sankcionētāja (ASV Valsts Kases, OFAC biroja) ar lūgumu izņemt no saraksta, saskaņā ar OFAC noteiktajām procedūrām.
- 29.2. Ārlietu ministrija var veikt darbības, lai atbalstītu iesniegumu, taču mainīt citas valsts ārpolitisko kursu (atcelt citas valsts noteiktās sankcijas) tā nevar.
- 29.3. ASV OFAC noteiktās sankcijas var atcelt tikai to izdevējs atkarībā no sankciju veida (ASV Prezidents vai Kongress).
- 29.4. OFAC birojs var izsniegt licences gadījumos, kad piemērojami izņēmumi. Informācija atrodama OFAC mājaslapā⁴.

IX. Ārlietu ministrijas kompetence

30. Saskaņā ar Sankciju likuma 12.pantu Ārlietu ministrija ir koordinējošā iestāde sankciju jautājumos Latvijā un veic informācijas apriti saziņā ar starptautiskajām organizācijām un ārvalstu kompetentajām institūcijām par sankciju noteikšanu, ieviešanu un izņēmumu piemērošanu Latvijā un informē:

---

⁴ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/pages/licensing.aspx>

- 30.1. starptautiskās organizācijas par to noteikto sankciju ieviešanu Latvijā;
  - 30.2. kompetentās institūcijas par starptautisko un nacionālo sankciju noteikšanu, grozīšanu vai atcelšanu;
  - 30.3. sankciju subjektu par nacionālajām sankcijām, kas noteiktas pret šo subjektu;
  - 30.4. Ministru kabinetu par starptautiskajām sankcijām, to termiņu grozīšanu un atcelšanu.
31. Ārlietu ministrija atbilstoši tās kompetencei sniedz informatīvus skaidrojumus saskaņā ar Iesniegumu likumā un Informācijas atklātības likumā noteikto kārtību par sankciju piemērošanu un normatīvo aktu interpretāciju.
  32. Ārlietu ministrija organizē informatīvus un izglītojošus pasākumus un pēc uzaicinājuma var piedalīties šādos pasākumos:
    - 32.1. semināros par sankcijām, kas pielāgoti dažādām mērķa grupām;
    - 32.2. informatīvos pasākumos par aktualitātēm, tos organizējot sadarbībā ar citām atbildīgajām institūcijām vai uzraugiem.

X. Informatīvie materiāli, labā prakse

33. Ārlietu ministrija ir izveidojusi e-pasta adresi, uz kuru iespējams sūtīt jautājumus par sankcijām, pieteikties informatīviem pasākumiem un materiāliem, kā arī sazināties ar sankciju jautājumu ekspertiem: sankcijas@mfa.gov.lv.
34. Ārlietu ministrija izdod ikmēneša biļetenu (*newsletter*) par sankciju aktualitātēm Latvijā un pasaulē. Biļeteni tiek publicēti Ārlietu ministrijas mājaslapā un to saņemšanai publicēšanas dienā iespējams pierakstīties, rakstot uz e-pasta adresi sankcijas@mfa.gov.lv.
35. Aktuālie sankciju saraksti pieejami šādās vietnēs:
  - 35.1. informācija par sankcijām latviešu un angļu valodās Ārlietu ministrijas mājaslapā <http://www.mfa.gov.lv/arpolitika/par-eiropas-savienibas-ierobezojosiem-pasakumiem/>
  - 35.2. ANO sankciju vietne, konsolidēts saraksts ar visiem aktīvajiem sankciju režīmiem <https://www.un.org/sc/suborg/en/sanctions/un-sc-consolidated-list>
  - 35.3. Eiropas Komisijas sankciju rīks “Sankciju karte”, interaktīva vietne, kurā iespējams atrast ANO un ES sankcijas, šķirojot pēc valsts vai sankciju veida www.sanctionsmap.eu
  - 35.4. ASV OFAC sankciju datu bāze <https://sanctionssearch.ofac.treas.gov/>

XI. Iekšējās kontroles sistēmas nepieciešamība

36. Atbilstoši starptautiskajiem standartiem un praksei personu pārbaude sankciju sarakstos (*list based approach*) nav pietiekama, lai varētu uzskatīt, ka sankcijas tiek ievērotas. Likuma subjektiem jābūt izpratnei par to, kas ir sankcijas un kā tās ietekmē (vai neietekmē) viņu darbību. Lai nodrošinātu pilnīgu sankciju ievērošanu, jāizmanto riskos balstīta pieeja (*risk based approach*), apvienojot to ar pārbaudi sankciju sarakstos un izpēti reģistros.
37. Sankciju likums paredz pienākumu likumā noteiktiem subjektiem izveidot iekšējās kontroles sistēmas (turpmāk – IKS). Vadlīnijas, kas nosaka IKS izveides un ieviešanas principus,

izstrādā likumā noteikto subjektu uzraudzības iestādes – FKTK, Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) un Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC).

38. Vairākas nozares, kurās ir paaugstināts sankciju risks, nozaru asociācijas un kompetentās institūcijas ir izstrādājušas vadlīnijas, informatīvus materiālus, kā arī publicē informāciju savās mājaslapās.
  - 38.1. Finanšu nozarei saistošas ir Latvijas Finanšu nozares asociācijas 2017. gada novembrī izdotās vadlīnijas.
https://www.financelatvia.eu/wp-content/uploads/2018/12/LV_final_16112018.pdf
  - 38.2. Kontroles dienesta mājaslapā sadaļā “Metodiskie materiāli” ir atrodama informācija gan par terorisma finansēšanas riskiem, gan proliferācijas finansēšanu un sankcijām. Kontroles dienests arī izstrādā papildinājumu Nacionālajam risku novērtējumam (NRA), kurā tiks atsevišķi apskatīts terorisma un proliferācijas finansēšanas risks Latvijā. <http://www.kd.gov.lv/index.php/metodiskie-materiali/prolifercija>
  - 38.3. Iepirkumu uzraudzības birojs ir izstrādājis informatīvu materiālu par sankciju izpēti un risku novērtējumu publiskajos iepirkumos.
https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/skaidrojums_sankciju_likums_2018_0810.pdf
39. Arī citas nozaru asociācijas tiek aicinātas izstrādāt IKS vadlīnijas saviem uzraudzībā esošajiem likuma subjektiem, pielāgojot tās subjektu darbības veidam, kopējam riska līmenim industrijā vai nozarē, paredzot kontroli pār IKS esamību un efektivitāti un ņemot vērā šajā informatīvajā materiālā apkopoto informāciju.
40. Šādi pasākumi uzskatāmi par preventīviem, lai novērstu sankciju pārkāpumus, kā arī tīšus vai netīšus apiešanas gadījumus.
41. Arī personām, kuras neatrodas uzraugu kontrolē, jāspēj atpazīt sankciju riski un jāievēro sankcijas, kā to paredz Sankciju likums.

XII. Risku izpratne un vadība

42. Risku izpratne un atbilstošs risku novērtējums (zems, vidējs, augsts) kalpo par pamatu personas iecerētās darbības (uzņēmējdarbība, finanšu norēķini) aizsardzībai no nejaušiem sankciju pārkāpumiem. Savam risku līmenim atbilstošas IKS izveide ir katra FKTK, VID, PTAC likumā uzraudzībā esošā subjekta pienākums.
43. IKS jāatspoguļo personas identificētie savas darbības riski un jāspēj demonstrēt efektīva kontrole un atbilstība sankciju normatīvajam regulējumam Latvijā. Atbilstoša IKS izveide un uzturēšana demonstrē uzraudzības iestādēm un nepieciešamības gadījumā arī tiesībsargājošām iestādēm personas sankciju risku izpratni un novērtējumu savā darbībā.
44. Pirmais solis risku izpratnē un efektīva IKS izveidē ir izpratne par ģeogrāfiskiem riskiem.
  - 44.1. Sadarbības jurisdikcijas starptautisks novērtējums - kā jurisdikciju novērtē FATF, ES, OECD (augsta riska, vidēja riska, zema riska);
  - 44.2. Drošības stāvoklis valstī vai reģionā, piemēram, vai notiek konflikts, vai pastāv demokrātisks režīms, vai pret valsti, amatpersonām ir noteiktas sankcijas;

- 44.3. Pārbaudīt, vai pret valsti kopumā noteiktas ANO, ES, vai kādas citas ES vai NATO dalībvalsts sankcijas.
45. Nākamais solis efektīva IKS izveidē ir izpratne par risku līmeni konkrētam darījumam vai sadarbībai ar kādu personu, klientu.
- 45.1. Pārbaudīt, vai pakalpojums/prece/partneris ir sankciju sarakstā;
- 45.2. Princips – pazīsti savu klientu (*know your customer*). Gan fizisku, gan juridisku personu pārbaude pirms sadarbības uzsākšana, t.sk., īpašnieki, valdes locekļi, PLG, pārstāvēttiesīgās personas, mātes vai meitas uzņēmumi, utml.
46. Atkarībā no tā, kādā valūtā plānots veikt maksājumu, jāapzinās, vai nav noteiktas sankcijas pret konkrēto valsti, kas ietekmētu valūtas plūsmu un maksājuma izpildi.
47. Pirms līguma slēgšanas pārlicināties, vai būs iespējams nodrošināt maksājuma veikšanu un līguma izpildi. Konsultēties ar līguma sastādītāju par iespēju līgumā paredzēt klauzulu, kurā noteikt par līguma laušanas faktoru vai iekļaut *force majeure* uzskaitījumā sankciju noteikšanu pret vienu no līgumslēdzēju pusēm, kas kavētu vai padarītu neiespējamu līguma izpildi.
48. Visiem subjektiem nekavējoties jāziņo Kontroles dienestam un atbilstošajam uzraugam (FKTK, VID, PTAC) gadījumos, ja ir aizdomas par terorisma vai proliferācijas finansēšanas sankciju pārkāpumiem vai apiešanas mēģinājumiem.
49. Saskaņā ar Krimināllikuma 84. pantu par to normatīvo aktu tīšu pārkāpšanu, kuri regulē Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes, Eiropas Savienības un citu starptautisko organizāciju noteikto sankciju darbību Latvijā vai kuri nosaka un regulē Latvijas Republikas nacionālo sankciju darbību, paredzēta kriminālatbildība.

Rīgā, 2019. gada 1. marts

***

2. Sankciju režīma pārskatā iespējams izvēlēties skatīt a) sarakstu ar sankcionētām personām, vienībām vai precēm, b) normatīvos aktus, c) vadlīnijas, labās prakses informatīvos materiālus.

https://www.sanctionsmap.eu/#/main/details/20/?filters=%7B%22adopted_by.id%22:%7B%33%3Afalse%7D,%22category.id%22:%7B%7D,%22country.code%22:%7B%22AF%22:true,%22BY%22:false,%22BA%22:false,%22BI%22:false,%22CF%22:false,%22CN%22:false,%22CD%22:false,%22EG%22:false,%22ER%22:false,%22GN%22:false,%22GW%22

EU Sanctions Map

EN

Lists of persons, entities and items Legal acts Guidelines

PDF

Country or Category: North Korea

Adopted by: UN and EU

Specification: Restrictive measures in relation to the non-proliferation of the weapons of mass destruction

Type: WMD

More information

The ongoing nuclear and ballistic missile-related activities of the DPRK represent a serious threat to international peace and security. These activities undermine the global non-proliferation and disarmament regime of which the EU has been a steadfast supporter for decades. In this context, the EU has implemented the restrictive measures imposed by Resolutions of the UN Security Council and has complemented them through its own autonomous measures. These measures target the DPRK's weapons of mass destruction and ballistic missile-related programmes.

The first set of restrictive measures were introduced with the UN Security Council Resolution 1718 (2006), adopted shortly after DPRK's first nuclear test on 9 October 2006. The UN Security Council has repeatedly adopted new measures and expanded existing ones, most recently on 3 September 2017.

On 27 May 2016, for the first time, the Council of the EU adopted additional autonomous restrictive measures in relation to the DPRK on the grounds that its actions constitute a grave threat to international peace and security in the region and beyond. On 6 April and most recently on 16 October, the Council again introduced additional restrictive measures to further increase pressure on the DPRK to comply with its international obligations. The EU is determined to combat proliferation and committed to the denuclearisation of the Korean Peninsula, including through the consideration of new restrictive measures.

Last legal update reflected: 07.11.2018

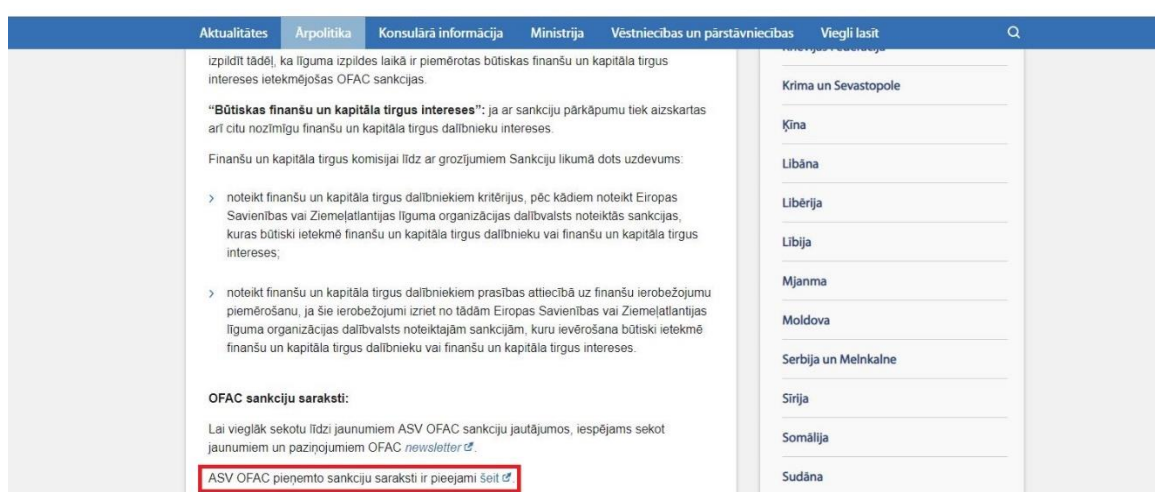
Restrictive measures

- Arms export
- Arms procurement
- Asset freeze and prohibition to make funds available

II ASV OFAC sankcijas

1. ĀM mājaslapā sadaļā “Sankcijas” apakšnodaļā “ASV OFAC sankcijas” saite uz ASV OFAC datu bāzi

<https://www.mfa.gov.lv/arpolitika/par-eiropas-savienibas-ierobezojiem-pasakumiem/asv-sankcijas>

Aktualitātes   Arpolitika   Konsulārā informācija   Ministrija   Vestniecības un pārstāvniecības   Viegli lasīt

izpildīt tādēļ, ka līguma izpildes laikā ir piemērotas būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas OFAC sankcijas.

“Būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses”: ja ar sankciju pārkāpumu tiek aizskartas arī citu nozīmīgu finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku intereses.

Finanšu un kapitāla tirgus komisijai līdz ar grozījumiem Sankciju likumā dots uzdevums:

- > noteikt finanšu un kapitāla tirgus dalībniekiem kritērijus, pēc kādiem noteikt Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktās sankcijas, kuras būtiski ietekmē finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku vai finanšu un kapitāla tirgus intereses;
- > noteikt finanšu un kapitāla tirgus dalībniekiem prasības attiecībā uz finanšu ierobežojumu piemērošanu, ja šie ierobežojumi izriet no tādām Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktajām sankcijām, kuru ievērošana būtiski ietekmē finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku vai finanšu un kapitāla tirgus intereses.

OFAC sankciju saraksti:

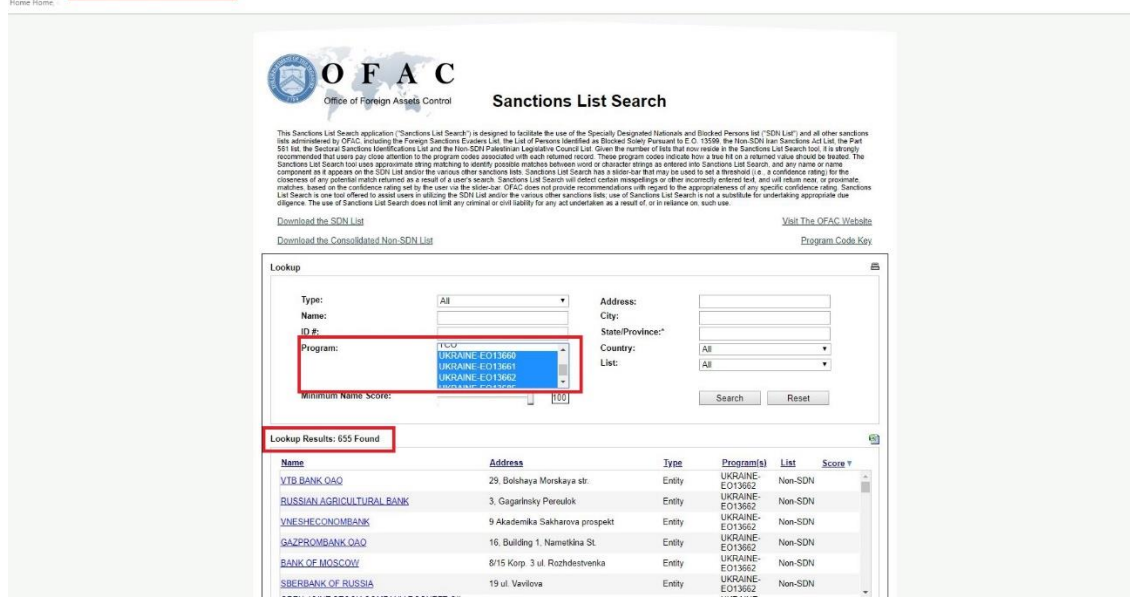
Lai vieglāk sekotu līdzi jaunumiem ASV OFAC sankciju jautājumos, iespējams sekot jaunumiem un paziņojumiem OFAC [newsletter](#).

ASV OFAC pieņemto sankciju saraksti ir pieejami [šeit](#).

Krima un Sevastopole
Ķīna
Libāna
Libērija
Libija
Mjanma
Moldova
Serbija un Melnkalne
Sīrija
Somālija
Sudāna

2. ASV OFAC datu bāzē aizpildīt laukus norādot sankciju veidu (*type*), personas vārdu (*name*), sankciju režīmu (*program*) vai jeburu citu zināmu kritēriju:

<https://sanctionssearch.ofac.treas.gov>

OFAC
Office of Foreign Assets Control
Sanctions List Search

This Sanctions List Search application ("Sanctions List Search") is designed to facilitate the use of the Specially Designated Nationals and Blocked Persons list ("SDN List") and all other sanctions lists administered by OFAC, including the Foreign Sanctions Evaders List, the List of Persons Identified as Blocked Sectors Pursuant to E.O. 13598, the Non-SDN Iran Sanctions Act List, the Part 561 List, the Sectoral Sanctions Identifications List and the Non-SDN Palestinian Legislative Council List. Given the number of lists that now reside in the Sanctions List Search tool, it is strongly recommended that users pay close attention to the program codes associated with each returned record. These program codes indicate how a true hit on a returned value should be treated. The Sanctions List Search tool uses approximate string matching to identify possible matches between words or characters as entered into Sanctions List Search, and any name or name component as it appears on the SDN List and/or the various other sanctions lists. Sanctions List Search has a slider-bar that may be used to set a threshold (i.e., a confidence rating) for the closeness of any potential match returned as a result of a user's search. Sanctions List Search will return certain misspellings or other inaccurately entered text, and will return near or proximate matches based on the confidence rating set by the user via the slider-bar. OFAC does not provide recommendations with respect to the appropriateness of any specific confidence rating. Sanctions List Search is one tool offered to assist users in utilizing the SDN List and/or the various other sanctions lists, use of Sanctions List Search is not a substitute for undertaking appropriate due diligence. The use of Sanctions List Search does not limit any criminal or civil liability for any act undertaken as a result of, or in reliance on, such use.

[Download the SDN List](#)   [Visit The OFAC Website](#)
[Download the Consolidated Non-SDN List](#)   [Program Code Key](#)

Lookup

Type: All
Name:
ID #:
Program: **TOU**
UKRAINE-EO13660
UKRAINE-EO13661
UKRAINE-EO13662
UKRAINE-EO13663
Minimum Name Score:

Address:
City:
State/Province:
Country: All
List: All

Search   Reset

Lookup Results: 655 Found

Name	Address	Type	Program(s)	List	Score
VTB BANK OAO	29, Bolshaya Morskaya str.	Entity	UKRAINE-EO13662	Non-SDN	
RUSSIAN AGRICULTURAL BANK	3, Gagarinskiy Pereulok	Entity	UKRAINE-EO13662	Non-SDN	
VNESHECONOMBANK	9 Akademika Sakharova prospekt	Entity	UKRAINE-EO13662	Non-SDN	
GAZPROMBANK OAO	16, Building 1, Nameitina St.	Entity	UKRAINE-EO13662	Non-SDN	
BANK OF MOSCOW	8/15 Korp. 3 ul. Rozhdestvenka	Entity	UKRAINE-EO13662	Non-SDN	
SBERBANK OF RUSSIA	15 ul. Vavilova	Entity	UKRAINE-EO13662	Non-SDN	

III Latvijas Republikas nacionālās sankcijas

1. Informācija par nacionālajām sankcijām atrodama Ārlietu ministrijas mājaslapā, kā arī oficiālajās vietnēs Latvijas vēstnesis un mājaslapā www.likumi.lv

<https://www.mfa.gov.lv/arpolitika/par-eiropas-savienibas-ierobezojiem-pasakumiem/nacionalas-sankcijas>

The screenshot shows the official website of the Ministry of Foreign Affairs of Latvia. The page title is "Latvijas Republikas noteiktās nacionālās sankcijas". The main text states that the Cabinet of Ministers has decided on national sanctions against North Korea. A specific decision from August 1, 2017, is highlighted in a red box: "2017. gada 1. augustā stājās spēkā Ministru kabineta 2017. gada 25. jūlija noteikumi Nr. 419 "Noteikumi par nacionālo sankciju noteikšanu attiecībā uz subjektiem, kas saistīti ar Korejas Tautas Demokrātiskās Republikas īstenoto kodolprogrammu un politisko režīmu".

The right sidebar contains a menu titled "SANKCIJAS" with several items, including "Nacionālās sankcijas", which is also highlighted with a red box. Other items include "Plašāk par sankcijām", "Īsumā par sankcijām", "Sankciju likums", "Sankciju saraksti", "Publiskie iepirkumi un sankcijas", "ASV OFAC sankcijas", "ES teroristu saraksts", and "ISIL (Da'esh) un Al-Qaida".

Attālotā redakcija 12.07.2018.-30.04.2019. Spēkā esošā

Statuss: spēkā esošs vēl nav spēkā zaudējis spēku

Veids: Visi

Attasli: 10

- ✓ Par finanšu ierobežojumu noteikšanu attiecībā uz subjektiem, kas saistīti ar Korejas Tautas Demokrātiskās Republikas īstenoto kodolprogrammu un politisko režīmu
Ministru kabineta 29.03.2018. rīkojums Nr. 137 / LV, 66 (6152), 03.04.2018.
- ✓ Par finanšu ierobežojumu noteikšanu attiecībā uz subjektiem, kas saistīti ar Korejas Tautas Demokrātiskās Republikas īstenoto kodolprogrammu un politisko režīmu
Ministru kabineta 31.07.2017. rīkojums Nr. 390 / LV, 151 (5978), 01.08.2017.
- ✓ Grozījumi Tiesu izpildītāju likumā
04.02.2016. likums / LV, 31 (5603), 15.02.2016.
- ✓ Grozījumi Civilprocesa likumā
04.02.2016. likums / LV, 31 (5603), 15.02.2016.
- ✓ Grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā
04.02.2016. likums / LV, 31 (5603), 15.02.2016.
- ✓ Grozījumi likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru"
04.02.2016. likums / LV, 31 (5603), 15.02.2016.

Ministru kabinets pēc savas iniciatīvas, kā arī pamatojoties uz amēru ministra priekšlikumu vai Nacionālās drošības padomes ieteikumu var noteikt nacionālās sankcijas, ja tas nav pretrunā ar Latvijas starptautiskajām saistībām, kas izriet no Latvijas dalības starptautiskā organizācijā, un ja tas

Tiesību akta pase

Satura rādītājs

Saistītie dokumenti

- Grozījumi
- Tiesību akti, kuriem maina statusu
- Uz tiesību akta pamata izdotie
- Anotācija / tiesību akta projekts
- Skaidrojumi

Citi saistītie dokumenti

Kā atrast informāciju par sankcijām publiskajos iepirkumos?

1. Ārlietu ministrijas mājaslapā sadaļā “Sankcijas” apakšnodaļā “Publiskie iepirkumi un sankcijas” atrodama informācija par normatīvo regulējumu

The screenshot shows the website of the Ministry of Foreign Affairs of Latvia. The URL is <https://www.mfa.gov.lv/arpolitika/par-eiropas-savienibas-ierobezojiem-pasakumiem/publiskie-iepirkumi>. The page title is "Publiskie iepirkumi un sankcijas" with a date of 13.08.2018. 14:15. The main content area contains text about the national sanctions law and its application to public procurement. A sidebar on the right titled "SANKCIJAS" lists various categories, with "Publiskie iepirkumi un sankcijas" highlighted in a red box.

2. Ārlietu ministrijas mājaslapā atrodamas saites uz IUB informatīvajiem materiāliem – Sankciju vadlīnijām, dokumentu “Jautājumi un atbildes” par sankciju piemērošanu publiskajos iepirkumos, kā arī saiti uz diskusijas ierakstu, kurā skaidrota Sankciju piemērošana publisko iepirkumu organizēšanā pašvaldībās.

The screenshot shows the same website as above, but with a different URL: <https://www.mfa.gov.lv/arpolitika/par-eiropas-savienibas-ierobezojiem-pasakumiem/publiskie-iepirkumi>. The page title is "Iepirkumu uzraudzības biroja informatīvais materiāls par sankciju piemērošanu publiskajos iepirkumos". The main content area contains a list of links and information, with the first two items highlighted in a red box: "Iepirkumu uzraudzības biroja informatīvais materiāls par sankciju piemērošanu publiskajos iepirkumos" and "Jautājumi - atbildes par sankciju piemērošanu publiskajos iepirkumos". Below this, there is a section titled "Diskusija 'Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma piemērošana iepirkumu organizēšanā pašvaldībās' (video)" and a list of links to various documents and resources.